

Remissvar gällande Statskontorets utvärdering av Digisam samt Riksarkivets ställningstagande till Digisams framtid

Statens historiska museer (SHMM) ska som myndighet under regeringen svara på remissen gällande Statskontorets utvärdering av Digisam och Riksarkivets ställningstagande kring Digisams framtid.

SHMM bifaller Statskontorets förslag och slutsatser som i korthet går ut på att det även efter att Digisams mandattid löper ut behövs en samordning av arbetet med frågor om digitalisering på kulturarvsinstitutionerna. SHMM ser också de frågeställningar som Statskontoret för fram i sin utvärdering (avsnitt 5.4 *Fortsatt behov av samordning*) som mycket angelägna att reda ut. Inte minst att i relation till den pågående översynen av den statliga museipolitiken (Dir. 2014:8).

SHMM stöder Statskontorets bedömning att styrningen av Digisam varit oklar och att det har haft negativa konsekvenser för ett flertal av de deltagande museimyndigheternas arbete med att formulera sina egna planer för att digitalt bevara och tillgängliggöra sina samlingar.

SHMM delar Statskontorets bedömning att Digisams styrgrupp inte till fullo utfört sin uppgift att fastställa Digisams verksamhet på det sätt som avsetts, och att verksamhetens inriktning i nuläget till stor del definieras av Digisams sekretariat tillsammans med riksarkivarien.

På samma sätt som Statskontoret ser också SHMM att Digisams verksamhet i hög utsträckning formats genom diskussioner i arbetsgrupper och inte genom styrgruppens mandat att fastställa verksamhetens inriktning. Detta i kombination med det oklara mandat med vilket tjänstemän som ingår i arbetsgrupperna agerar ser även SHMM som problematiskt.

SHMM är av uppfattningen att Centralmuseernas samarbetsråd (CMS) hade kunnat vara en effektiv arena för Digisam vad gäller att ringa in och definiera centralmuseernas utvecklingsbehov. SHMM bedömer att en närmare dialog mellan Digisam och CMS skulle ha skapat förutsättningar för ett starkare utvecklingsarbete på centralmuseerna under den period Digisam verkat.

SHMM bifaller därför Statskontorets uppfattning om att styrgruppen bör involveras mer i Digisams arbete för att uppnå en så bred förankring av verksamheten som möjligt samt formerna för detta. Mot bakgrund av att mer än hälften av de i Digisam deltagande institutionerna är museer skulle SHMM också gärna se en större representation från museisidan i styrgruppen. Detta för att bättre tillgodose museiaspekterna i arbetet.

I övrigt inväntar SHMM, avseende organisation för fortsatt samordning av kulturarvsinstitutionernas digitaliseringsarbete, regeringens ställningstagande till de frågor Statskontoret formulerat och Digisams kommande förslag.

När det gäller Digisams bedömningar avseende ökat tempo samt utvecklingsinstaser för bevarande ser Statens historiska museer behov av explicit stöd och riktlinjer från Digisam för att kunna komma vidare med myndighetsgemensamma lösningar, t.ex. för gruppen centralmuseer. Detsamma gäller arbetet med att ta fram strategier för materialens långsiktiga bevarande. (De bedömningar som åsyftas här är de som förs fram i Digisams rapport *Digitalisering av kulturarvet – nuläge och vägvalsfrågor*, dnr RA 06-2013/4851.)

SHMM vill också särskilt lyfta fram och ge sitt bifall till Digisams bedömning att det för att möjliggöra ett ökat tempo i arbetet med digitalisering krävs ökat finansiellt utrymme. SHMM ser, som Digisam, att detta kan ske genom omprioriteringar, större ramanslag eller centralt kanaliserade medel för digitalisering och/eller förnyade arbetsmarknadssatsningar på området. (Se vidare i Digisams rapport enligt ovan.)

SHMM vill understryka att Digisams *Vägledande principer för arbetet med digitalt kulturarv* (dnr RA 06-2014/02689) har fungerat som ett viktigt stöd i SHMM:s pågående arbete med att införskaffa ett nytt föremålshanteringssystem samt i pågående arbetet med myndighetens riktlinjer och mål för digitaliseringsarbetet.

SHMM vill också slutligen peka på att det mot bakgrund av det stora antalet museiinstitutioner som deltar i Digisam hade varit önskvärt att Statskontoret i sin utvärdering endast valt att intervjua fler än två museimyndigheter.